

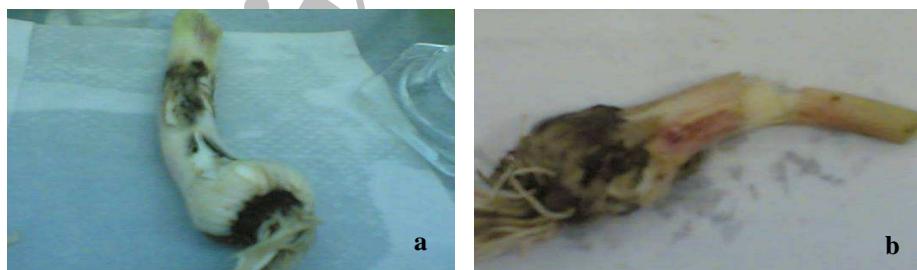
گزارشی جدید برای فلور قارچی ایران. دوستمراد ظفری و رازک
مهدیزاده نراقی. گروه گیاهپزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا، همدان و گروه
بیماری‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران

جهت بررسی عوامل بیماریزای قارچی مزارع سیر استان همدان، ۲۴۴ نمونه مشکوک
به بیماری طی سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۶ جمع‌آوری گردید. در ۵۳ نمونه علایم شانکر و زخم‌های
سیاه روی غده و ساقه مشاهده شد (شکل ۴). این نمونه‌ها روی محیط کشت PDA کشت داده

شدن و از آن‌ها ۳۱ جدایه قارچی به دست آمد. جدایه‌ها با کمک ویژگی‌های ماکروسکوپی پرگنه و ویژگی‌های میکروسکوپی کنیدیوم‌ها و سایر اندام‌های به طور مورفولوژیکی مورد بررسی قرار گرفتند و تحت نام *Embellisia allii* (Campan) E.G. Simmons شناسایی شدند (Ellis, M.B. 1976. More Dematiaceous Hyphomycetes) که شرح آن به دنبال می‌آید:

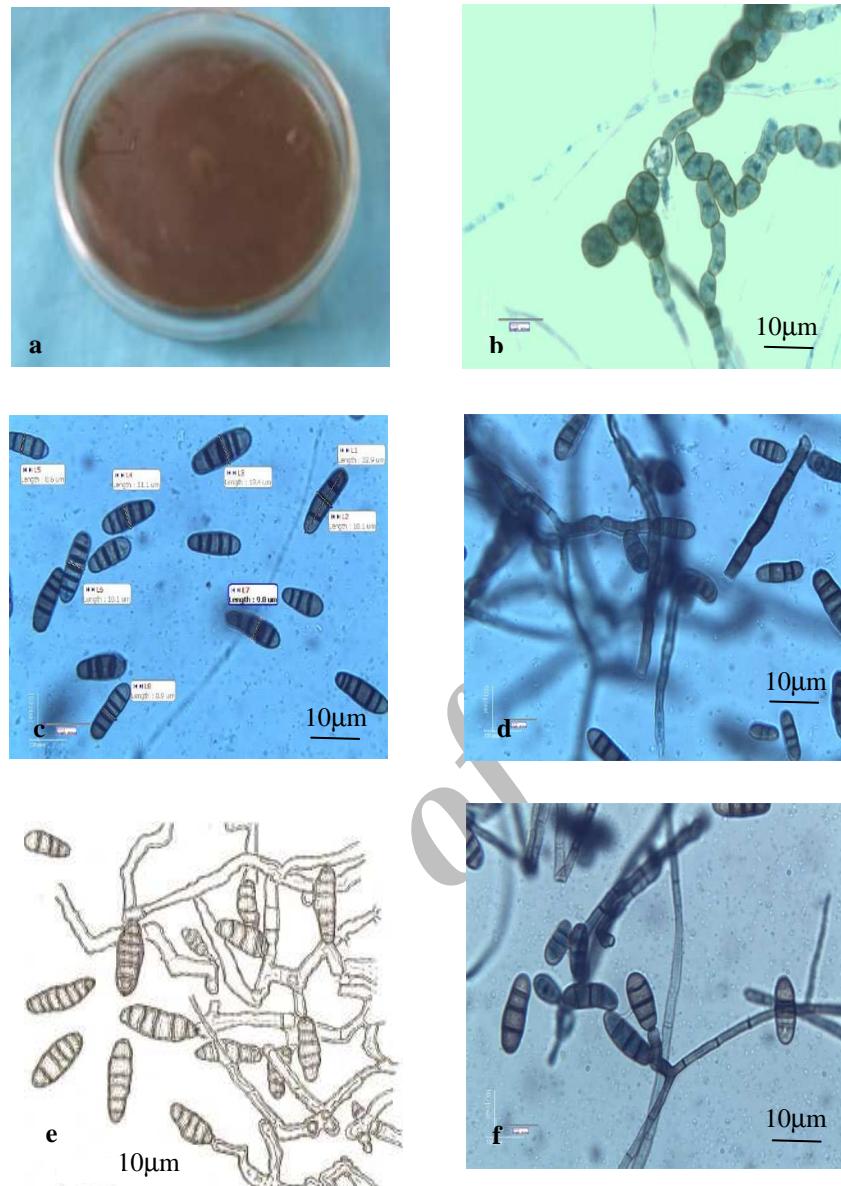
برگنه قارچ روی محیط PDA با سرعتی متوسط و به رنگ قهوه‌ای رشد می‌کند. میسلیوم قارچ تیره و یکنواخت می‌باشد. ریسه قارچ می‌تواند کلامیدسپور تولید کند. کنیدیوفورها ساده و کوتاه و به ندرت منشعب می‌شوند. عرض کنیدیوفورها بین ۵-۷ میکرومتر و طول آن‌ها به ۳۰-۵۰ میکرومتر می‌رسد. روی کنیدیوفورها منافذی وجود دارد که محل خروج کنیدیوم‌ها می‌باشند. کنیدیوم‌ها ابتدا کروی و بعد به حالت استوانه‌ای کوتاه تا تخم مرغی شکل در می‌آیند (شکل ۵). کنیدیوم‌ها غیر زنجیری و انتهای آن‌ها گرد و فاقد زایده انتهایی، قهوه‌ای رنگ و بندار هستند. بندها معمولاً تیره و یکنواخت و ضخامت آن به دو میکرومتر می‌رسد. در هر کنیدیوم ۴-۶ بند وجود دارد و گاهی تا ۱۰ بند در برخی کنیدیوم‌ها دیده می‌شود. در برخی از کنیدیوم‌ها دیواره طولی به تعداد کم تشکیل می‌شود. این قارچ به دلیل وجود دیواره طولی، به تعداد کم تولید کنیدیوم‌های دیکتوسپوری و فراگموسپوری می‌نماید. ابعاد کنیدیوم‌ها $4/3-4/5 \times 33-45 \times 33-45$ میکرومتر و نحوه جوانهزنی به صورت یک قطبی یا دو قطبی می‌باشد. این گونه برای فلور قارچی ایران جدید است.

نمونه‌های بررسی شده: روی *Allium sativum* از مزارع سیر استان همدان، ۱۳۸۵-۸۶ جمع‌آوری، رازک مهدیزاده نراقی و دوستمراد ظفری
قارچ مذکور در آزمایشگاه بیماری‌شناسی گیاهی دانشگاه بوعالی سینا (همدان) نگهداری می‌شود (شماره هرباریومی: Buali-101).

شکل ۴- a. زخم و شانکر در ناحیه غده و ساقه، b. پوسیدگی و سیاه شدگی بافت آلوده.

Fig. 4. a. Stem rot or black, b. Bulb canker.

شکل ۵ -۵ a: پرگنه قارچ در محیط PDA. b. کلامیدسپور قارچ با بزرگنمایی 40X. c. کنیدیوم و کنیدیوفور قارچ با بزرگنمایی 40X. d. کنیدیوم قارچ با بزرگنمایی 40X. e. ترسیمی از کنیدیوفورها و کنیدیوم قارچ، f. کنیدیوم با بزرگنمایی 40X.
Fig. 5. *Embellisia allii*: a. Colony on PDA, b. Clamydospores 40X, c. Conidiophores and conidia 40X, d. Conidia 40X, e. Descriptive of conidiophores and conidia, f. conidia 40X.